

Ішкі аудит қызметі

Қорда Тәуелсіз ішкі аудит қызметі жұмыс істейді, ол Қордың Директорлар кеңесіне бағынады және есеп береді, сондай-ақ оған Қордың Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті жетекшілік етеді. Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметінің құрамын, қызметкерлерге сыйақы мөлшерін айқындайды, ішкі аудит саясаты мен рәсімдерін, сондай-ақ жылдық аудиторлық жоспар мен бюджетті бекітеді. Қызмет өз қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қордың жарғысын, Қордың Директорлар Кеңесі бекіткен оның органдарының шешімдерін жылдық аудиторлық жоспарды және басқа да ішкі нормативтік құжаттарды басшылыққа алады. Ішкі аудит қызметі қызметінің негізгі мақсаты Қордың Директорлар кеңесіне қордағы тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге бағытталған тәуелсіз және объективті кепілдіктер мен консультациялар беру болып табылады. 2024 жылы Қызмет жыл бойына жоспардан тыс тексерулерді қоса алғанда, жылдық аудиторлық жоспарды 105%-ға орындады. Ол ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерін, сатып алу және инвестициялық қызметтің процестерін, принциптері мен әдістерін жақсарту бойынша ұсыныстар берді, ал ұсынымдардың орындалуын бақылау нәтижелері тоқсан сайын Директорлар кеңесіне ұсынылды. Қосымша, консультациялық жұмыстар шеңберінде Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері жұмыс топтарының құрамында Қордың жекелеген еншілес компанияларын жоспардан тыс тексеруге қатысты, сондай-ақ компаниялардың Директорлар кеңестеріндегі Қордың жекелеген өкілдеріне консультациялық жұмыс көрсетілді. 2023 жылы ішкі аудит қызметі РwC аудиторлық компаниясы жүргізген Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына және

Ішкі аудиторлар институты әзірлеген Этика Кодексіне сәйкестігі бойынша сыртқы тәуелсіз бағалаудан сәтті өтті. Бағалау нәтижелері Ішкі аудит қызметінің қызметі белгіленген стандарттар мен этика нормаларына сәйкес келетіндігін растады, бұл қызмет жұмысының тиімділігі мен нәтижелілігін көрсетеді. Сонымен қатар, 2024 жыл ішінде ішкі аудиторлардың тәуелсіздігіне немесе жеке объективтілігіне теріс әсер ететін фактілер тіркелмеген. Тоқсан сайынғы негізде Ішкі аудит қызметінің есептері Аудит жөніндегі комитет пен Қордың Директорлар кеңесінің отырыстарында қаралып, талқыланды.

Комплаенс қызметі

«Самұрық-Қазына» АҚ комплаенс қызметі өз қызметінде Қордың комплаенс қызметі туралы Ережені басшылыққа алады, оның жаңа редакциясы «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 20 мамырдағы №235 шешімімен, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасымен және комплаенс және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үздік әлемдік тәжірибелермен бекітілген.

Қордың Комплаенс қызметінің негізгі мақсаты Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының сақталуын қамтамасыз ету, комплаенс бағдарламасын дамыту, оның ішінде портфельдік компаниялардың комплаенс қызметтерінің қызметін үйлестіру, коммуникациялар мен оқыту, бастамашылық ақпарат желісін қолдау (жедел желі), тексерулер мен тергеулер жүргізу, үшінші тұлғалармен өзара әрекеттесу, мүдделер қақтығысын анықтау және шешу, Қордың компаниялар тобында комплаенстың басқа да бағыттарын дамыту болып табылады.

2024 жылы Қордың Комплаенс қызметі Қор компаниялары тобында комплаенс функциясын дамытуды, Қор компаниялары тобы деңгейінде комплаенс бағдарламасының жекелеген элементтерін автоматтандыруды және Қор компаниялары тобы қызметінің ашықтығын арттыра отырып, реттеушімен өзара әрекеттесуін дамытуды жалғастырды.

Қор басшылығы адалдық идеологиясын ілгерілетуге және Қордың корпоративтік басқаруындағы қоғамдық бақылауды күшейтуге бағытталған жоспарлы жұмыс жүргізуде. Сондай-ақ, Қор басшылығы дұрыс «Жоғардан тонды» белгілейді, заңнаманың талаптарын және комплаенс саясатын сақтау қажеттілігі атап өтіледі.

Қордың Комплаенс қызметінің басшысы квазимемлекеттік және жеке сектордағы комплаенс функциялары, мемлекеттік органдармен және бизнес-қоғамдастықпен кездесулер мәселелері бойынша норма шығару жұмысына белсенді қатысады.

2024 ЖЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША КОМПЛАЕНС ҚЫЗМЕТІ:

- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңына енгізілген өзгерістерге, сондай-ақ 2023 жылғы желтоқсанда Қордың комплаенс функциясының корпоративтік стандартын (бұдан әрі - Корпоративтік стандарт) бекітуге байланысты 2024 жылғы 20 мамырда «Самұрық-Қазына» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының жаңа редакциясында бекітілді.
- Қордың Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 20 мамырдағы шешімімен «Самұрық-Қазына» АҚ Комплаенс қызметі туралы ереже жаңа редакцияда бекітілді
- 2024 жылғы 11 наурызда «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР

Заңының ережелеріне сәйкес Комплаенс қызметі әзірлеген «Самұрық-Қазына» АҚ-да Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық бекітілді.

- Қор Басқармасының 2024 жылғы 26 желтоқсандағы шешімімен Қор тобының комплаенс қызметтерінің жұмысын талдауды ескере отырып, «Самұрық-Қазына» АҚ тобының комплаенс функциясы бойынша Корпоративтік стандартқа өзгерістер мен толықтырулар бекітілді.

- Әдістеме мен есептілікті жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу, практикалық қызметте туындайтын проблемалық мәселелерді

талқылау мақсатында жұмыс тобы құрылды, оның құрамына Қордың комплаенс қызметі басшысының төрағалығымен Қор тобының комплаенс қызметінің басшылары кірді.

- Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы (ЭЫДҰ) сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі Стамбул іс-қимыл жоспары шеңберінде ҚР заңнамасы мониторингінің 5-ші кезеңін аяқтады. Мониторингке квазимемлекеттік сектордағы сатып алулардың ашықтығы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес сияқты сыни салалар енгізілген.
- Барлық компанияларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар қабылданды және парасаттылықты қамтамасыз етуге және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған кешенді шаралар іске асырылды. Айқындық пен ашықтық мәселелері бөлек атап өтілді. Бағалаудан өткен Қордың барлық компаниялары қаржылық және операциялық нәтижелерін, үшінші тұлғалармен елеулі мәмілелерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-бағдарламалардың орындалуы туралы ақпаратты жария түрде ашады, сондай-ақ ақпараттандырушыларға және

сыбайлас жемқорлыққа қарсы қағидалардың бұзылуы туралы хабарламалар беруге арналарға ұсынады.

- Негізгі мақсаты Жедел желіге келіп түсетін өтініштерді толық және жан-жақты қарау, мемлекеттік базаларда қамтылған контрагенттер туралы мәліметтерге қол жеткізуді, тәуекел деңгейін айқындауды, үлгілік қорытындыларды қалыптастыруды және Қор тобының барлық компаниялары қол жеткізе алатын бірыңғай интерфейс арқылы тексеру нәтижелерін сақтауды қоса алғанда, контрагенттерді тексеру бөлігінде комплаенс процестерді автоматтандыру болып табылатын E-Compliance жүйесі пайдалануға енгізілді.
- Оқыту іс-шаралары бөлігінде 2024 жылы Қордың комплаенс қызметі «Іскерлік әдеп және корпоративтік комплаенс-жүйедегі жоғары менеджменттің рөлі» онлайн-курсын әзірлеп, іске қосты.
- «Samruk Business Academy» ЖМ базасында Қор тобының Комплаенс қызметі қызметкерлерінің құзыретін арттыру үшін «Комплаенс сарапшы» бағдарламасы бойынша оқыту іске қосылды.

функцияларын одан әрі цифрландыруды, Қор қызметіндегі комплаенс тәуекелдерін сәйкестендіруді және Комплаенс жұмысының тиімділігін бағалау әдістемесін әзірлеуді жалғастырады.

2025 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2025 жылы Комплаенс қызметі компаниялар тобындағы комплаенс функцияларын одан әрі дамытуды, оның ішінде әдіснамалық базаны жетілдіруді және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруды, комплаенс

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

Тәуекелдерді басқару жүйесі стратегиялық және операциялық мақсаттарға, сондай-ақ нақты есептілікті дайындау және қолданыстағы заңнама мен ішкі талаптарды сақтау саласындағы мақсаттарға қол жеткізуді қамтамасыз етуге бағытталған.

Ішкі бақылау операциялық мақсаттарға қол жеткізуге, есептіліктің дұрыстығын қамтамасыз етуге және Қордың және оның Портфельдік компанияларының заңнамасы мен ішкі талаптарын сақтауға бағытталған. Корпоративтік тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің міндеттері:

- Тәуекел мәдениетін нығайту және тәуекел менеджменті мен ішкі бақылауды Қор қызметінің барлық аспектілеріне интеграциялау.
- Қордың қауіпті жағдайлардың алдын алу, ықтимал жағымсыз оқиғаларға тиімді жауап беру және олардың салдарын қолайлы деңгейге дейін барынша азайту қабілетін арттыру арқылы нәтижелердің құбылмалылығын төмендету.
- Ұзақ мерзімді перспективада активтердің құнын және Қордың кірістілігін арттыру үшін мүмкіндіктерді пайдалануды қамтамасыз ету.

Қор тобындағы тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауды ұйымдастырудың негізгі принциптері мен тәсілдері Қордың Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатында көрсетілген. Бұл Саясат COSO-ның «Ұйымдардың тәуекелдерді басқарудың тұжырымдамалық негіздері:

стратегиямен және тиімділік көрсеткіштерімен интеграция» ұсынымдарын ескере отырып жасалған және Қордың барлық деңгейлерінде тәуекелдерді басқару үшін тәуекел иелерінің жауапкершілігін күшейтуді қамтамасыз етуге, Қордың барлық процестеріне тәуекел-менеджменттің интеграциясын арттыруға арналған.

Саясатқа сәйкес, Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасы өз функцияларын орындау кезінде «Үш қорғаныс желісі» моделіне сүйенеді, мұнда бірінші қорғаныс желісі (бизнес функциялары) өз құзыреті шеңберінде тәуекелдерді тікелей сәйкестендіретін, басқаратын және бақылау рәсімдерін орындайтын әрбір қызметкердің атынан құрылымдық бөлімшелермен ұсынылған. Екінші қорғаныс желісі (мониторинг функциялары), оның ішінде Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаменті мен Қордың Комплаенс қызметі ұсынады, олар тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімді практикасының бизнес-функцияларын енгізуді мониторингтеуге, Қордың заңнамасы мен ішкі нормативтік құжаттарының сақталуына жауап береді. Үшінші желі (тәуелсіз кепілдік) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалайтын Ішкі аудит қызметін қамтиды.

Жыл сайын Қорда және Портфельдік компанияларда тәуекел-тәбет, тәуекелдер тіркелімі және картасы бекітіледі, сондай-ақ тұрақты негізде Елеулі тәуекелдер жөніндегі есеп Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады.

Қордың капиталын әкімшілендіру арқылы тәуекелдерді қайта сақтандырудың корпоративтік бағдарламасы іске асырылуда, ол акционерлердің Қор компанияларының тәуекелдерін қайта сақтандыру қорғанысы ретінде сенімділігін қамтамасыз етеді.

Қордың ішкі нормативтік құжаттарында бақылау рәсімдерін құжаттауды қоса алғанда, ішкі бақылау жүйесін жетілдіру бойынша жұмыс жалғасуда.